

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ВОЛИНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Кафедра міжнародних відносин та регіональних студій

СВИЩ СОФІЯ АНАТОЛІЇВНА
СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ НАТО

Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини»

Робота на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»

Науковий керівник :

КОЦАН НАТАЛІЯ НЕСТОРИВНА -

доктор географічних наук, професор.

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол № 9 засідання

кафедри міжнародних відносин

і регіональних студій

від 11 квітня 2025 р.

завідувач кафедри

_____ проф. Коцан Н.Н.

ЛУЦЬК-2025

АНОТАЦІЯ

Свищ. С. Стратегічні комунікації НАТО.

Рукопис. Випускна робота бакалавра за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, ОПП Міжнародні відносини. Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2025. 50 с. українська мова.

У першому розділі проведено узагальнення поняття стратегічних комунікацій та їх структури; досліджено роль цих комунікацій у сучасних міжнародних відносинах. Окремо узагальнено методи дослідження стратегічних комунікацій.

Другий розділ присвячено вивченню взаємодії з державами-членами та партнерами НАТО, а також проведенню дослідження механізмів, інструментів і засобів публічної дипломатії Альянсу.

Третій розділ зосереджено на виявленні впливу інформаційних загроз і кібербезпеки на стратегічні комунікації НАТО, а також на проблемах і труднощах, що виникають у процесі координації комунікацій серед держав-членів. Окреслено майбутнє стратегічних комунікацій НАТО.

За результатами роботи зроблено висновки. Стратегічні комунікації є складним і багатогранним процесом, який потребує детального планування, координації та постійної адаптації до змінюваних умов. Вони відіграють ключову роль у досягненні ефективних результатів для державних органів, міжнародних організацій, зокрема НАТО, та інших акторів міжнародних відносин. Стратегічні комунікації НАТО – це цілісна система дій, спрямована на підтримку політики та операцій Альянсу через ефективне управління інформацією та вплив на цільові аудиторії. Основними механізмами та інструментами стратегічних комунікацій є публічна дипломатія, яка формує позитивне сприйняття НАТО в суспільстві; військові комунікації, що забезпечують координацію дій між державами-членами; а також інформаційні та психологічні операції, покликані впливати на сприйняття і поведінку як внутрішньої, так і зовнішньої аудиторії.

Координація комунікацій у рамках НАТО є надзвичайно важливим елементом для забезпечення ефективної діяльності та єдності Альянсу. Однак існують кілька значних проблем, що можуть впливати на цю координацію: політичні, культурні та стратегічні відмінності між державами-членами НАТО значно ускладнюють узгодження спільних комунікаційних стратегій. Різні інтереси, підходи до вирішення глобальних криз та геополітичні пріоритети кожної країни можуть призводити до розбіжностей у визначенні єдиної комунікаційної стратегії, що знижує ефективність спільних комунікаційних ініціатив. Майбутнє стратегічних комунікацій НАТО є критично важливим для забезпечення єдності та ефективності Альянсу в умовах швидко змінюваного глобального інформаційного середовища.

Ключові слова: НАТО, стратегічні комунікації, комунікація, інформація, координація.

ABSTRACT

Svyshch. S. Strategic communications of NATO.

Manuscript. Bachelor's thesis in the specialty 291 International Relations, Public Communications and Regional Studies, OPP International Relations. Lesya Ukrainka Volyn National University. Lutsk, 2025. 50 p. Ukrainian.

The first chapter overviews the concept of strategic communications and provides their structure. The role of these communications in contemporary international relations is examined. Additionally, the methods for researching strategic communications are summarized.

The second chapter is dedicated to studying the interaction with NATO member states and partners, as well as conducting research on the mechanisms, tools and means of public diplomacy in the Alliance.

The third chapter focuses on identifying the impact of information threats and cybersecurity on NATO's strategic communications, as well as the problems and challenges that arise in coordinating communications among member states. The future of NATO's strategic communications is outlined.

Conclusions are drawn based on the results of the work. Strategic communications is a complex and multifaceted process that requires detailed planning, coordination and constant adaptation to changing conditions. They play a key role in achieving effective results for government agencies, international organizations, including NATO, and other actors in international relations. NATO Strategic Communications is an integrated system of actions aimed at supporting Alliance policies and operations through effective information management and influence on target audiences. The main mechanisms and tools of strategic communications are public diplomacy, which shapes a positive public perception of NATO; military communications, which ensures coordination between member states; and information and psychological operations, which are designed to influence the perception and behavior of both domestic and foreign audiences.

Coordination of communications within NATO is a crucial element for ensuring the Alliance's effectiveness and cohesion. However, there are several significant challenges that can affect this coordination: political, cultural, and strategic differences between NATO member states make it very difficult to agree on common communication strategies. Different interests, approaches to solving global crises and geopolitical priorities of each country can lead to disagreements in defining a common communication strategy, which reduces the effectiveness of joint communication initiatives. The future of NATO's strategic communications is critical to ensuring the Alliance's unity and effectiveness in a rapidly changing global information environment.

Keywords: NATO, strategic communications, communication, information, coordination.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ.....	8
1.1. Поняття стратегічних комунікацій та їх структура.....	8
1.2. Роль стратегічних комунікацій у сучасних міжнародних відносинах.....	12
1.3. Методи дослідження стратегічних комунікацій.....	16
РОЗДІЛ 2. МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ НАТО.....	20
2.1. Взаємодія з державами-членами та партнерами НАТО.....	20
2.2. Використання інформаційних технологій у комунікаціях НАТО.....	26
РОЗДІЛ 3. ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ НАТО.....	30
3.1. Вплив інформаційних загроз та кібербезпеки на стратегічні комунікації НАТО.....	30
3.2. Проблеми та труднощі у координуванні комунікацій серед держав-членів НАТО.....	36
3.3. Перспективи розвитку стратегічних комунікацій НАТО.....	39
ВИСНОВКИ.....	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	46

ВСТУП

Актуальність теми. Стратегічні комунікації НАТО є важливою складовою сучасної глобальної безпеки та міжнародних відносин, що зумовлюється безперервно зростаючими викликами у вигляді нових загроз, зокрема інформаційних, кіберзагроз та гібридних війн. В умовах глобалізації, розвитку нових технологій і швидкого поширення інформації, роль комунікацій у забезпеченні колективної безпеки та зміцненні міжнародної стабільності стає дедалі важливішою.

В умовах сучасних інформаційних війн, де дезінформація, пропаганда та маніпуляції медіа можуть впливати на громадську думку та політичні процеси, стратегічні комунікації НАТО стають основним інструментом для протидії таким загрозам. НАТО активно використовує інформаційні кампанії, щоб захистити свої цінності, спростовувати фальшиві новини та забезпечити прозорість своєї діяльності, що сприяє підвищенню довіри до Альянсу серед громадськості та міжнародних партнерів.

НАТО, як оборонний альянс, має на меті захистити мир та стабільність у світі. Однією з важливих задач стратегічних комунікацій є інформаційна підтримка міжнародних місій та операцій, включаючи миротворчі, антитерористичні, а також з протидії кіберзагрозам. Чітке та ефективне донесення стратегічних цілей, операційних планів та оцінок допомагає зміцнити підтримку союзників і партнерів.

Розвиток інформаційних технологій, зокрема соціальних мереж, а також технологій штучного інтелекту і кібербезпеки, відкриває нові можливості для стратегічних комунікацій НАТО. Платформи, як Facebook, YouTube, дають змогу швидко і ефективно донести ключові меседжі до світової громадськості, а також реалізувати заходи з боротьби з дезінформацією та маніпуляціями.

Враховуючи складність міжнародних відносин і оперативних місій, комунікація між державами-членами НАТО та партнерами є надзвичайно важливою. Стратегічні комунікації дозволяють забезпечити єдність в діях

Альянсу, координацію між урядами та органами військового управління, а також підвищують ефективність спільних операцій.

Враховуючи постійні зміни в геополітичній ситуації, таких як кризи, конфлікти та зростаюча конкуренція між великими державами, стратегічні комунікації НАТО сприяють зміцненню його іміджу як стабільного і ефективного альянсу. Вони допомагають формулювати позицію НАТО щодо нових глобальних викликів, зокрема у сфері оборони та безпеки.

Таким чином, стратегічні комунікації НАТО мають безпосередній вплив на міжнародну стабільність, забезпечення безпеки та є важливим інструментом для підвищення ефективності діяльності Альянсу в умовах нових загроз і викликів. Успішна реалізація комунікаційних стратегій дозволяє НАТО не лише захищати свої інтереси, а й зміцнювати взаємодію з міжнародними партнерами, підвищуючи загальний рівень безпеки на глобальному рівні.

Наукова новизна полягає в тому, що набули подальшого розвитку окремі теоретичні положення щодо можливостей використання інформаційних технологій у комунікаціях НАТО та ідеї протидії гібридним війнам і викликам для міжнародного права.

Метою дослідження є дослідження стратегічних комунікацій НАТО, інструментів та засобів здійснення стратегічних комунікацій, дослідження викликів та перспектив стратегічних комунікацій НАТО.

Для досягнення мети були поставлені такі **завдання**:

1. Узагальнення поняття стратегічних комунікацій та їх структури;
2. Дослідження ролі стратегічних комунікацій сучасних міжнародних відносин;
3. Узагальнення методів дослідження стратегічних комунікацій;
4. Вивчення взаємодії з державами-членами та партнерами НАТО;
5. Дослідження механізмів, інструментів та засобів публічної дипломатії НАТО;
6. Виявлення впливу інформаційних загроз та кібербезпеки на

стратегічні комунікації НАТО;

7. Вивчення проблем та труднощів у координуванні комунікацій серед держав-членів НАТО;

8. Окреслення майбутнього стратегічних комунікацій НАТО

Об'єкт дослідження – стратегічні комунікації НАТО.

Предмет дослідження – механізми, інструменти, загрози, а також проблеми та перспективи стратегічних комунікацій НАТО.

Дослідження базується на працях вітчизняних та закордонних вчених: Баровська А. В., Сивак Т. В., Хорішко Л. С., Шуляк А. та ін. Крім того, для написання роботи використовувались дані офіційних веб-сторінок НАТО (вебсайт, Youtube-канал та ін.).

Практичне значення одержаних результатів полягає в розумінні механізмів та інструментів стратегічних комунікацій НАТО, ефективності комунікаційних зусиль Альянсу в різних аспектах його діяльності, а також співпраці між союзниками і партнерами. Крім того, основні висновки роботи можуть бути використані в навчальному процесі закладів вищої освіти, зокрема здобувачами факультету міжнародних відносин Волинського національного університету імені Лесі Українки під час підготовки до семінарських занять, виконання самостійних робіт та написання індивідуальних завдань і рефератів з окремих освітніх компонентів відповідно до навчального плану.

Апробація. Основні висновки роботи апробовані на IV Всеукраїнському науково-практичному форумі РЕПІТ (м. Луцьк, 15.05.2025 р.)

Структура бакалаврської роботи. Бакалаврська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел, що складається з 45 найменувань (з них іноземною мовою – 24, Інтернет-ресурсів – 26 джерел).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ

1.1. Поняття стратегічних комунікацій та їх структура

На сучасному рівні розвинені країни постійно шукають нові шляхи для просування власних інтересів на світовій арені.

Стратегічні комунікації передбачають створення перспективних відносин між різними зацікавленими сторонами, включаючи керівництво та співробітників, ЗМІ та аудиторію у довгостроковій перспективі в уряді та суспільстві.

Стратегічні комунікації визначаються як нова сфера в соціальних науках про комунікацію та управління. Визначення цього поняття базуються на визначеннях таких понять, як «стратегія (стратегічне управління)» та «комунікація» [36].

Стратегічне управління – це процес, який допомагає менеджерам складних організацій розробляти та використовувати стратегії, щоб відповідати сильним сторонам, можливостям і обмеженням їхньої організації у зовнішньому світі. Другим компонентом є концепція спілкування [17].

Концепція «стратегічних комунікацій» така ж історично важлива, як американське військове мислення та практика, і її визначають на різних рівнях. Наприклад, посилення на концепцію «стратегічних відносин» можна знайти в дослідницьких документах Військового коледжу США в 1966 році. Щоправда, тоді йшлося про «стратегічні комунікації» в частині забезпечення стратегічного зв'язку під час масштабних військових конфліктів. Цікаво відзначити, що практика використання терміну «стратегічні комунікації» в такому ключі зберіглася в армії США ще в 2002-2003 роках, хоча дискусії велися раніше і були прийняті перші державно-організаційні рішення, про що свідчить цей термін у його сучасному трактуванні. Хоча сьогодні термін

«стратегічні комунікації» чітко визначений в офіційних американських документах, термінологічна частина проблеми не завжди знімається з порядку денного [4].

Як зазначає А. В. Боровська, Політика стратегічних комунікацій НАТО – один із основоположних документів Альянсу в цій сфері, дає таке визначення поняття: стратегічні комунікації НАТО – скоординоване та відповідне використання комунікаційних можливостей і заходів Північноатлантичного альянсу – публічна дипломатія, зв'язки з громадськістю (цивільні), військові зв'язки з громадськістю, інформаційні та психологічні операції – на підтримку політики, діяльності та заходів Альянсу та просування цілей НАТО.

А. В. Боровська зазначає також, що більш конкретно, визначення, надані у Звіті про стратегічні комунікації Міністерства оборони США (2009): «У найширшому розумінні стратегічні комунікації – це процес інтеграції дослідження з думками аудиторії та зацікавлених сторін і включення результатів у політику, планування та операції на всіх рівнях. Стратегічна комунікація – це спрямування різних видів діяльності в межах одного вектора (наприклад, політичний процес, зв'язки з громадськістю, інформаційні операції тощо), кожна з яких має вплив на підтримку національних цілей. Стратегічні комунікації по суті означають обмін значеннями/ідеями (тобто під час спілкування), які підтримують національні цілі (тобто стратегічно)».

Загальновизнано, що стратегічні комунікації не є питанням «повідомлення», «відправника» та «одержувача», як у класичній схемі комунікативної дії. Стратегічні комунікації передбачають підхід до діалогу та побудови стосунків, що ґрунтується на увазі до культурних та історичних деталей, місцевих способів ведення справ та виявлення місцевих лідерів думок. У військовій сфері часто йдеться про гармонізацію всіх видів діяльності у сфері публічної дипломатії, зв'язків з громадськістю та (військових) інформаційних операцій.

Стратегічні комунікації є одночасно процесом (узгодження слів і дій для впливу та інформування) і результатами цього процесу. Стратегічні

комунікації стосуються послаблення ворога таким чином, щоб отримати підтримку та визнання з боку місцевого населення, виборців країни, міжнародної спільноти та інших цільових груп. Суть стратегічних комунікацій полягає в тому, що повідомлення, розраховані на різні цільові аудиторії, не є суперечливими (несуперечливими). Ефективні стратегічні комунікації не обмежуються націлюванням на певну аудиторію, але також враховують наслідки, які може мати сприйняття певного повідомлення для інших цільових аудиторій [1].

Стратегічні комунікації являють собою процес планування, організації, управління та здійснення комунікаційних заходів для досягнення визначених цілей організації чи держави, зокрема у політичних, економічних, соціальних та культурних сферах. Вони передбачають використання різноманітних каналів і інструментів для формування позитивного іміджу та досягнення конкретних цілей у взаємодії з аудиторіями [19].

Структура стратегічних комунікацій може бути розглянута через кілька ключових компонентів:

1. Цілі комунікацій – визначення основних стратегічних цілей комунікацій, які повинні відповідати загальним цілям організації. Це може бути побудова іміджу, підвищення обізнаності, мобілізація підтримки чи вплив на рішення [13].

2. Цільова аудиторія – визначення груп людей, до яких спрямовані комунікаційні зусилля. Аудиторія може бути різноманітною: від співробітників до громадськості, урядів чи міжнародних партнерів.

3. Повідомлення – розробка чітких, узгоджених і зрозумілих повідомлень, що передають основні ідеї та позиції організації або держави.

4. Канали комунікації – вибір ефективних каналів для передачі повідомлень: це можуть бути традиційні ЗМІ, соціальні мережі, прямі зустрічі, прес-конференції, публікації тощо.

5. Комунікаційні інструменти – включають в себе різноманітні засоби комунікації (прес-релізи, брошури, відео, інфографіки, реклама, вебсайти та

інші цифрові платформи) [14].

6. Постійний моніторинг ефективності комунікаційних кампаній через аналіз реакцій аудиторії та досягнення поставлених цілей, що дає можливість коригувати стратегії для досягнення найкращих результатів.

7. Управління командою стратегічних комунікацій, забезпечення узгодженості та ефективності всіх комунікаційних заходів і процесів в межах організації чи країни [15].

Основні принципи стратегічних комунікацій:

- цілісність: усі комунікації мають бути узгодженими та відповідати основним цілям;
- цілеспрямованість: кожен елемент комунікації повинен бути спрямований на досягнення конкретних цілей;
- гнучкість: стратегічні комунікації повинні бути здатними адаптуватися до змінюваних умов;
- аналіз і оцінка результатів та їх коригування [16].

В сучасному світі стратегічні комунікації стають важливим інструментом для просування національних та організаційних інтересів на міжнародній арені. Вони дозволяють державам і організаціям ефективно взаємодіяти з різними аудиторіями, враховуючи культурні, політичні та соціальні контексти. Відзначається, що стратегічні комунікації є не лише теоретичною дисципліною, але й важливим інструментом у практиці управління.

Стратегічні комунікації не є просто обміном повідомленнями, а передбачають вибудовування діалогу і взаємодії з цільовими аудиторіями. Вони мають комплексний підхід, включаючи публічну дипломатію, зв'язки з громадськістю, військові операції та інші інструменти, які підтримують політичні та організаційні цілі.

Основними принципами є цілісність, цілеспрямованість, гнучкість і необхідність постійної оцінки та коригування результатів. Ці принципи допомагають забезпечити ефективну взаємодію з різними аудиторіями та

досягнення поставлених цілей.

Стратегічні комунікації є важливим інструментом для досягнення національних та організаційних цілей у міжнародних відносинах. Вони дозволяють збудувати позитивний імідж, підтримати діалог і забезпечити довіру серед цільових аудиторій, включаючи громадськість, партнерів та міжнародні організації.

Таким чином, стратегічні комунікації є складним і багатогранним процесом, який потребує детального планування, координації та постійної адаптації до змінюваних умов. Вони відіграють ключову роль у досягненні ефективних результатів для державних органів, міжнародних організацій, зокрема НАТО, та інших акторів міжнародних відносин.

1.2. Роль стратегічних комунікацій у сучасних міжнародних відносинах

Роль стратегічних комунікацій у сучасних міжнародних відносинах є надзвичайно важливою, оскільки вони сприяють ефективному управлінню інформаційними потоками, формуванню іміджу та впливу на міжнародні процеси. В умовах глобалізації та інформаційної революції, стратегічні комунікації стали одним із основних інструментів, що дозволяють державам, міжнародним організаціям та компаніям реалізовувати свої інтереси на світовій арені.

А. Шуляк, цитуючи М. Ожеван, зазначає, що наративи є невід'ємною частиною різноманітних емоційних комунікацій, які, у свою чергу, є потужним інструментом для отримання підтримки з боку «народної публіки» для революції, реформ або, навпаки, для підтримки існуючого порядку тощо [20].

Важливим аспектом стратегічних відносин є публічна дипломатія [2]. Це стосується таких методів комунікації на міжнародному рівні: взаємодія з дипломатичними органами різних країн, індустрія туризму, міграційні

процеси, розвиток культурної сфери, особливо кінематографії, видавничої справи тощо, освітній і науковий обмін, розвиток торгівлі в глобальному масштабі, міжнародні місіонерські та релігійні рухи, політична діяльність і міжнародна благодійна діяльність [9].

Стратегічні комунікації дозволяють державам впливати на громадську думку як у своїх країнах, так і за кордоном. Правильне формулювання і поширення інформації може зміцнити міжнародний імідж країни, сформувавши ставлення до певних глобальних проблем або підтримати політичні та економічні ініціативи.

Для досягнення своїх цілей у міжнародних відносинах (наприклад, при веденні переговорів або розв'язанні конфліктів) держави використовують стратегічні комунікації для мобілізації підтримки з боку інших держав, міжнародних організацій та громадських груп.

В умовах глобальних конфліктів та гібридних війн, стратегічні комунікації відіграють важливу роль у боротьбі за інформаційний простір. Вони допомагають країнам захищатися від фальшивої інформації, пропаганди та маніпуляцій, а також здійснювати контрпропаганду. Зокрема, в умовах військових конфліктів важливе значення мають інструменти для захисту інформаційного простору і створення позитивного наративу.

Стратегічні комунікації є важливим інструментом у дипломатії. Вони використовуються для підготовки і проведення переговорів, побудови довіри між державами, а також для ведення публічної дипломатії. Вміння правильно доносити свою позицію та інтереси на міжнародних форумах може визначити успіх дипломатичних зусиль [8].

Дипломатія – це не лише узгодження договорів і угод «за закритими дверима». Це також взаємодія з різними зацікавленими сторонами та формування підтримки дипломатичних ініціатив країни.

Стратегічні комунікації можуть зіграти значну роль у цьому процесі залучення. Ефективні стратегічні комунікації в дипломатії – це просування цілей та інтересів країни, побудова міцних відносин і сприяння миру,

стабільності та взаєморозуміння в усьому світі.

Важливість стратегічних комунікацій у дипломатії можна побачити в тому, як вони можуть формувати громадську думку та сприйняття. ЗМІ та інші канали комунікації можна використовувати для сприяння позитивному іміджу країни та її зовнішньополітичним цілям, що може допомогти зміцнити довіру та авторитет, що, у свою чергу, може сприяти розумінню та підтримці дипломатичних зусиль країни.

Дипломатичні повідомлення мають бути чіткими, лаконічними та послідовними. Він має відповідати цінностям, інтересам і цілям країни. Дипломати також повинні бути готові швидко й ефективно реагувати на несподівані події чи події, які можуть вплинути на інтереси чи репутацію їхньої країни, що вимагає глибокого розуміння медіаграмотності та виявлення та протидії неправдивій або оманливій інформації.

Крім того, ефективні стратегічні комунікації в дипломатії також передбачають співпрацю та координацію з іншими урядовими установами та міжнародними партнерами. Стратегічні комунікації в дипломатії є найважливішою складовою сучасної дипломатії. Це допомагає просувати цілі та інтереси країни, зміцнювати довіру та авторитет, а також сприяти миру, стабільності та взаєморозумінню у світі. Ефективні стратегічні комунікації вимагають ретельного планування, підготовки та координації, а також глибокого розуміння медіаграмотності та здатності протистояти неправдивій або оманливій інформації [23].

Стратегічні комунікації є важливим компонентом м'якої сили, що означає здатність країни впливати на інших через культуру, цінності, ідеї, а не через силу або економічний тиск. Вони дозволяють країнам активно формувати свою репутацію, просувати свої культурні та гуманітарні ініціативи на міжнародному рівні.

У кризових ситуаціях, таких як природні катастрофи, епідемії або політичні кризи, ефективні стратегічні комунікації можуть допомогти швидко та точно інформувати міжнародну спільноту про події, мобілізувати

гуманітарну допомогу та забезпечити необхідну підтримку від міжнародних організацій.

Стратегічні комунікації є важливими для розвитку економічної дипломатії. Вони дозволяють створювати позитивний імідж економічних можливостей країни, залучати інвестиції, сприяти торговельним угодам і бізнес-зв'язкам.

Розвиток цифрових технологій, соціальних мереж і нових комунікаційних платформ вимагає від дипломатії та міжнародних організацій адаптації до нових умов і використання сучасних інструментів для досягнення своїх стратегічних цілей [6].

Стратегічні комунікації є критично важливим інструментом для держав та міжнародних організацій у сучасному глобалізованому світі. Вони допомагають ефективно керувати інформаційними потоками, формувати міжнародний імідж, впливати на громадську думку та підтримувати політичні, економічні та соціальні ініціативи.

Важливим аспектом є публічна дипломатія, яка включає взаємодію на міжнародному рівні через різні культурні, освітні, політичні та гуманітарні канали. Через публічну дипломатію країни можуть активно впливати на свої зовнішні стосунки та на глобальні процеси. Стратегічні комунікації в дипломатії сприяють підготовці і проведенню переговорів, зміцненню довіри між державами та побудові взаєморозуміння. Вміння ефективно комунікувати на міжнародних форумах дозволяє досягати успіху в дипломатичних зусиллях, сприяючи миру та стабільності.

У часи глобальних конфліктів або криз, стратегічні комунікації стають необхідними для захисту інформаційного простору від фальшивої інформації, маніпуляцій і пропаганди. Вони допомагають формувати позитивні наративи, сприяючи збереженню стабільності та забезпеченню підтримки міжнародної спільноти.

Стратегічні комунікації також є основою м'якої сили, що дозволяє країнам впливати на міжнародні процеси через культуру, ідеї та цінності, а не

через примус чи економічний тиск. Вони дають змогу просувати гуманітарні ініціативи та створювати позитивний імідж на глобальній арені.

З розвитком цифрових технологій стратегічні комунікації повинні адаптуватися до нових умов, використовуючи соціальні мережі, онлайн-платформи та нові інструменти для досягнення своїх стратегічних цілей. Стратегічні комунікації є важливим компонентом економічної дипломатії, оскільки вони допомагають формувати позитивний образ економічних можливостей країни, залучати інвестиції, сприяти міжнародним торговельним угодам та укладенню бізнес-зв'язків.

Отже, стратегічні комунікації є потужним інструментом у сучасних міжнародних відносинах, сприяючи розвитку дипломатичних, культурних, економічних та політичних ініціатив. Вони забезпечують успішну реалізацію національних інтересів і зміцнення міжнародного впливу через ефективне управління інформацією та її правильне використання на глобальній арені.

1.3. Методи дослідження стратегічних комунікацій

Методи дослідження стратегічних комунікацій дозволяють аналізувати процеси комунікації, визначати їх ефективність, вивчати взаємодію між різними суб'єктами комунікації та виявляти вплив на аудиторії. Вибір методів залежить від цілей дослідження, типу об'єкта і конкретної ситуації.

Серед основних методів, які використовуються для дослідження стратегічних комунікацій можна визначити наступні:

1. Аналіз соціальних мереж та цифрових платформ – це метод, який включає вивчення того, як комунікаційні кампанії та повідомлення поширюються через соціальні медіа та цифрові канали. Використовується для моніторингу реакцій користувачів на різні повідомлення або кампанії [12].

Аналізуючи постинг, коментарі, лайки, ретвіти, хештеги, можна зрозуміти, як певні повідомлення сприймаються аудиторією в реальному часі.

Аналіз соціальних мереж та цифрових платформ включає в себе

вивчення інформаційних потоків та взаємодій у соціальних мережах (Facebook, Instagram та інші) та на цифрових платформах [38].

Аналіз соціальних мереж дозволяє відстежувати, які теми, повідомлення або кампанії набирають популярності. Це допомагає виявити, що саме є на піку інтересу аудиторії та як це може вплинути на стратегічні комунікації. Соціальні мережі є платформами для поширення конкретних наративів, що сприяють формуванню громадської думки. Вивчення того, як створюються та транслиуються ці наративи, дозволяє оцінити ефективність комунікаційних кампаній або політичних ініціатив.

Вивчення того, як користувачі реагують на пости, повідомлення та кампанії, допомагає визначити ступінь залучення та рівень підтримки чи опору, що можуть виникати в результаті комунікацій.

Соціальні мережі є джерелом величезної кількості контенту, створеного користувачами, який може впливати на стратегічні комунікації. Аналіз цього контенту допомагає зрозуміти, як звичайні користувачі інтерпретують, коментують або поширюють певні меседжі.

Соціальні медіа та цифрові платформи активно використовуються для маніпулювання громадською думкою, поширення дезінформації чи контрпропаганди.

Завдяки можливості швидко реагувати та адаптувати стратегії комунікації в реальному часі, аналіз соціальних мереж допомагає виміряти, як зміни в повідомленнях впливають на зміну ставлення громадськості до певних питань [42].

Аналіз соціальних мереж та цифрових платформ є незамінним інструментом для розуміння того, як стратегічні комунікації реалізуються в умовах цифрової революції. Цей метод дозволяє не тільки досліджувати актуальні інформаційні тренди, але й прогнозувати, як нові повідомлення чи кампанії можуть бути сприйняті аудиторією в майбутньому.

2. Метод формальної логіки є важливим інструментом у дослідженні стратегічних комунікацій, особливо в контексті аналізу структур та

аргументацій, що використовуються в інформаційних повідомленнях. Цей метод дозволяє систематично і логічно оцінити, наскільки ефективно і переконливо побудовані комунікаційні стратегії, чи є вони логічно послідовними, а також чи можуть бути використані для досягнення поставлених цілей [5].

Формальна логіка допомагає оцінити структуру аргументів у повідомленнях та перевірити, чи є вони правильними та переконливими. Це важливо для розуміння того, як певні ідеї чи тези передаються аудиторії. Логічна помилка, наприклад, у складі аргументації може знизити ефективність комунікації.

Часто стратегічні комунікації можуть включати різного роду логічні помилки або маніпуляції, такі як відволікання уваги, підміна понять чи хибні узагальнення. Використовуючи формальну логіку, можна виявити ці помилки та зрозуміти, як вони можуть впливати на сприйняття інформації.

Логіка дозволяє перевірити, чи є умовиводи у повідомленнях коректними. Стратегічні комунікації часто ґрунтуються на умовиводах, які повинні бути логічно правильними для того, щоб вони справили належний вплив на аудиторію. Наприклад, можна перевірити, чи є підстави для висновків, що робляться у публічних заявах.

Метод формальної логіки є дуже корисним для виявлення якості комунікаційних стратегій, їх відповідності логічним стандартам і здатності впливати на громадську думку. Він дозволяє досліджувати не тільки аргументи, але й стратегії маніпулювання або переконування, що використовуються в стратегічних комунікаціях, для того, щоб підвищити ефективність інформаційних кампаній та забезпечити їх відповідність певним етичним і логічним стандартам [39].

Методи дослідження стратегічних комунікацій відіграють важливу роль у вивченні та оцінці ефективності комунікаційних процесів, що дозволяє визначати ключові моменти впливу на різні аудиторії. Кожен із методів дослідження має свою специфіку і застосовний залежно від мети дослідження,

типу об'єкта та комунікаційної ситуації.

Аналіз соціальних мереж та цифрових платформ надає можливість дослідити, як комунікації поширюються через соціальні медіа та цифрові канали. Цей метод дозволяє відслідковувати реакції користувачів на різні повідомлення або кампанії в реальному часі. Соціальні мережі стають важливими інструментами формування громадської думки, і їх аналіз дозволяє виявити популярні теми, тренди та змінювати комунікаційні стратегії відповідно до реакцій аудиторії. Оскільки ці платформи є потужними каналами для поширення наративів, аналіз їхнього контенту допомагає дослідникам оцінити ефективність комунікаційних кампаній і прогнозувати їх подальший вплив на громадську думку [5].

Метод формальної логіки є корисним для аналізу аргументації в стратегічних комунікаціях, оскільки він дозволяє оцінити логічну послідовність та аргументативну структуру повідомлень. Цей метод важливий для виявлення логічних помилок та маніпуляцій, таких як відволікання уваги чи підміна понять, що можуть негативно вплинути на ефективність комунікації. Використовуючи формальну логіку, можна перевірити коректність умовиводів, а також зрозуміти, чи відповідають стратегічні комунікації етичним і логічним стандартам, підвищуючи їхню здатність впливати на громадську думку.

Таким чином, розглянуті методи є невід'ємними інструментами для дослідження та оцінки стратегічних комунікацій в умовах сучасної інформаційної та цифрової реальності. Вони допомагають розкрити ефективність комунікаційних стратегій, вплив на аудиторії, а також прогнозувати та адаптувати стратегії в залежності від результатів аналізу.

РОЗДІЛ 2

МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ НАТО

2.1. Взаємодія з державами-членами та партнерами НАТО

Взаємодія з державами-членами та партнерами НАТО є важливим аспектом стратегічних комунікацій альянсу, оскільки НАТО має завдання забезпечити колективну безпеку, зміцнити співпрацю в оборонній сфері, а також підтримувати стабільність і безпеку в різних регіонах світу. Стратегічні комунікації в межах НАТО використовують численні механізми та інструменти для ефективного досягнення цих цілей, як в рамках внутрішньої взаємодії між державами-членами, так і в межах співпраці з партнерами.

Лідери НАТО визначають стратегічні комунікації як «інтегровані комунікаційні можливості (зв'язки з громадськістю, військові зв'язки з громадськістю, публічна дипломатія, інформаційні та психологічні операції), адекватні певній ситуації, призначені для підтримки політики, операцій, діяльності Альянсу та досягнення його цілей».

У цьому контексті керівництво НАТО приділяє велику увагу розвитку інституцій, покликаних посилювати стратегічні відносини на благо організації. В рамках альянсу створено відділ стратегічних комунікацій і публічної дипломатії.

Основні напрямки роботи цих підрозділів:

- 1) розширення можливостей інформування союзників про діяльність Альянсу за допомогою засобів масової інформації;
- 2) формування позитивного сприйняття громадськістю цінностей і рішень організації;
- 3) діяльність військово-політичних органів, що сприяє роботі інформаційного середовища та ініційованим ним рішенням [3].

Метою діяльності школи НАТО Обераммергау є запуск актуальних

проектів, використання сучасних технологій для вирішення військово-політичних та експертно-аналітичних завдань, підготовка професійних аналітиків, здатних приймати ефективні рішення в умовах міжнародних проблем. Серед основних принципів діяльності школи визначено: професіоналізм і відповідальність, орієнтація на сталий розвиток і постійне вдосконалення педагогічних ресурсів, повага до етичних принципів, креативність і критичне мислення [32].

Відповідні освітні програми можуть відвідувати як професійні військові, так і цивільні студенти в рамках угод НАТО про співпрацю зі Світовим банком, структурними підрозділами ООН та Червоного Хреста, міжнародними інформаційними агентствами. Можна констатувати, що цілі діяльності школи схожі із застосуванням аналітичного підходу до реалізації стратегічних комунікацій в інтересах НАТО. Це включає постійну аналітичну та консультативну підтримку протягом усього процесу впровадження стратегічних відносин.

Серед основних принципів їх реалізації можна виділити такі:

- 1) дотримання заявлених військово-політичних цілей та цінностей НАТО;
- 2) комплексне дослідження інформаційного середовища;
- 3) зростання авторитету та довіри до діяльності НАТО;
- 4) схожість висловлювань і дій;
- 5) залучення ресурсного потенціалу зацікавлених сторін.

Центр передового досвіду стратегічних комунікацій НАТО розташований у Ризі. Він спрямований на посилення партнерського діалогу та співпраці між державами-членами Союзу та партнерами. У цьому контексті стратегічні комунікації служать ключовим інструментом для інформування про військово-політичні цілі та місію НАТО, спільні глобальні загрози безпеці та наявні ресурсні можливості для подолання їх впливу.

Серед основних напрямів роботи Центру слід звернути увагу на такі:

- 1) сприяння розвитку загальної політики стратегічних комунікацій

НАТО;

- 2) підвищення рівня освіти різних акторів у сфері стратегічних відносин;
- 3) розробка методології аналізу наративів і стилів;
- 4) моделювання інформаційного середовища та прогнозування потенційних загроз і запобіжних заходів тощо [19].

Публічна дипломатія є важливою складовою стратегічних комунікацій НАТО, оскільки вона сприяє побудові позитивного іміджу альянсу серед громадськості як усередині держав-членів, так і за їх межами.

Інструменти:

1. Прес-релізи, інтерв'ю, статті, телевізійні програми та інші ЗМІ

На офіційному вебсайті НАТО публікуються статті, що висвітлюють різні аспекти стратегічних комунікацій Альянсу [7] (рис. 2.1).

«Комплексний і узгоджений підхід до стратегічної комунікації» – в даній статті розглядається важливість інтеграції комунікаційних зусиль для досягнення ефективної взаємодії з громадськістю та підвищення довіри до НАТО [21].

«Як інформація може допомогти розвивати стійкість у нестабільному світі» в даній статті автори аналізують роль стратегічних комунікацій у зміцненні стійкості суспільств перед інформаційними викликами та дезінформацією [37].

В статті «Підхід НАТО у галузі боротьби з інформаційними загрозами» розглядаються основні функції та інструменти, які НАТО застосовує для реагування на інформаційні загрози, включаючи випереджувальну комунікацію та аналіз інформаційного середовища [34].

Рис. 2.1. Статті на офіційному вебсайті НАТО [31]

Дані публікації надають глибоке розуміння підходів НАТО до стратегічних комунікацій та їх ролі в забезпеченні безпеки та стабільності.

2. Офіційні вебсайти та соціальні медіа платформи, через які НАТО передає важливу інформацію про свої операції, цілі, стратегії.

3. Організація конференцій, форумів та міжнародних зустрічей, де обговорюються питання безпеки та оборони.

НАТО активно організовує та бере участь у форумах, присвячених стратегічним комунікаціям, зокрема в Україні. Один із таких заходів – Kyiv StratCom Forum, що проводиться щорічно в Києві. Цей форум об'єднує експертів, представників урядів та громадських організацій для обміну досвідом та вдосконалення підходів до стратегічних комунікацій, а також підвищення стійкості до дезінформації.

У 2024 році Kyiv StratCom Forum зібрав понад 400 учасників, включаючи 47 спікерів та 12 модераторів, які обговорювали актуальні

комунікаційні виклики, координацію зусиль між Україною та міжнародними партнерами, а також використання соціальних платформ у боротьбі з дезінформацією [30].

Такі форуми є важливими майданчиками для розвитку стратегічних комунікацій та протидії інформаційним загрозам, зокрема в умовах гібридних війн та інформаційних атак.

4. Офіційні комунікаційні канали та інтернаціональні платформи

НАТО використовує різноманітні формати для обміну інформацією серед своїх членів та партнерів. Ці платформи дозволяють ефективно координувати спільні зусилля щодо забезпечення безпеки та стабільності.

Щорічні саміти НАТО – це важливі події, на яких обговорюються ключові питання міжнародної безпеки, стратегічного розвитку альянсу та інші важливі аспекти співпраці між країнами-членами. Саміти НАТО є основними платформами для прийняття стратегічних рішень, які визначають напрямки діяльності альянсу в різних сферах, у тому числі в сфері стратегічних комунікацій.

На самітах НАТО зазвичай розглядаються питання колективної оборони, боротьби з тероризмом, зміцнення кібербезпеки, а також подолання інформаційних загроз і стратегічних комунікацій. Це важливі теми, оскільки зростає вплив інформаційних операцій, пропаганди та дезінформації на міжнародні відносини та безпеку [31].

У межах самітів НАТО також активно обговорюються питання підтримки партнерських країн, таких як Україна, у сфері стратегічних комунікацій, розробки спільних платформ для боротьби з дезінформацією і забезпечення безпеки на глобальному рівні.

На саміті НАТО в 2022 році, який проходив у Мадриді, стратегічні комунікації стали однією з тем обговорення, оскільки НАТО зосереджувало увагу на підвищенні ефективності своїх комунікаційних стратегій у контексті зростаючих інформаційних загроз. Окрім того, на цьому саміті були визначені нові пріоритети для альянсу, зокрема стосовно кібербезпеки та протистояння

гібридним загрозам [35].

Отже, взаємодія з державами-членами та партнерами НАТО є основним елементом стратегічних комунікацій альянсу. НАТО використовує різноманітні механізми і інструменти для досягнення своїх цілей у забезпеченні колективної безпеки, зміцненні оборонної співпраці та підтримці стабільності в різних регіонах.

НАТО активно розвиває інституції, зокрема відділ стратегічних комунікацій і публічної дипломатії, які займаються розширенням можливостей для інформування союзників через ЗМІ та інші комунікаційні канали. Це дозволяє не лише підвищити рівень обізнаності, а й формувати позитивне сприйняття НАТО серед громадськості.

Взаємодія між державами-членами НАТО та партнерами є складовою частиною стратегії альянсу для забезпечення безпеки і стабільності у світі. Стратегічні комунікації відіграють ключову роль у цьому процесі, сприяючи розвитку партнерства, підвищенню ефективності міжнародних зусиль та протистоянню інформаційним загрозам.

2.2. Використання інформаційних технологій у комунікаціях НАТО

Використання інформаційних технологій в комунікаціях НАТО є критично важливим для забезпечення ефективного обміну інформацією, координації між державами-членами та партнерами, а також для підвищення здатності альянсу реагувати на нові глобальні виклики. Сучасні інформаційні технології дозволяють НАТО швидко поширювати ключові повідомлення, вести боротьбу з дезінформацією, а також координувати різноманітні операції та тренування в реальному часі [43].

НАТО активно використовує соціальні мережі та цифрові платформи для комунікації як з громадськістю, так і з державами-членами та партнерами. Завдяки соціальним мережам, таким як X, Facebook, Instagram, YouTube, НАТО може швидко поширювати офіційні заяви, новини про свої операції та

заходи, а також боротися з дезінформацією.

Для цього створено офіційні акаунти в соцмережах для поширення інформації та комунікацій із громадськістю. Відео- та мультимедійний контент показує діяльність НАТО, освітлює важливі питання безпеки та зміцнює імідж альянсу.

Наприклад, офіційна сторінка НАТО на Facebook – це важливий канал для комунікації альянсу з громадськістю та партнерами. На цій сторінці публікуються останні новини, прес-релізи, відео та інші матеріали про діяльність НАТО, заходи, стратегічні ініціативи, а також інформація про саміти і важливі міжнародні події.

Рис. 2.2. Офіційна сторінка НАТО на Facebook [10]

Офіційний YouTube-канал НАТО містить відео, які висвітлюють діяльність НАТО, новини про місії, стратегічні комунікації, та інші важливі події, пов'язані з альянсом.

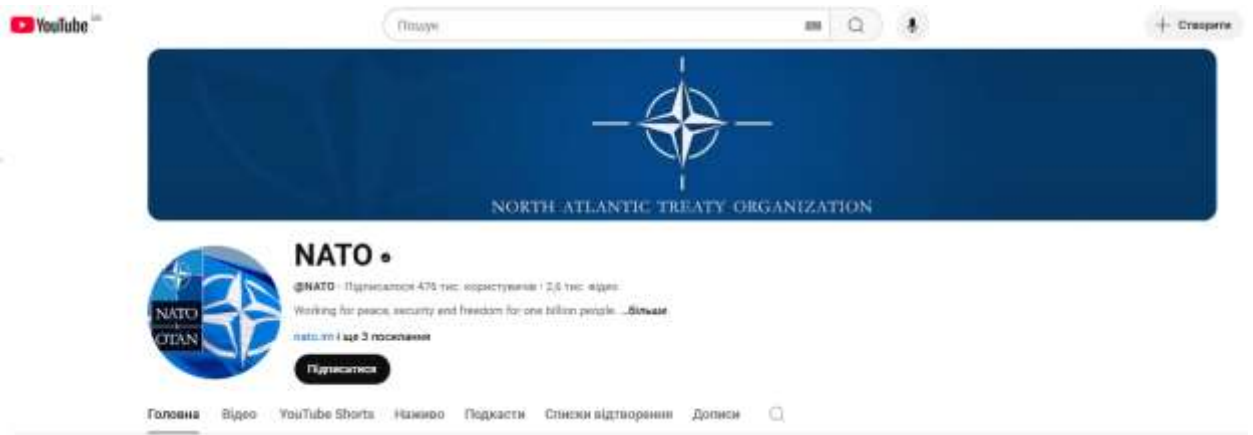

Рис. 2.3. Офіційний YouTube-канал НАТО [11]

Тут можна переглядати записи прес-конференцій, інтерв'ю, документальні фільми та інформаційні ролики, що допомагають краще зрозуміти роль НАТО у міжнародній безпеці.

НАТО активно розвиває інструменти кібербезпеки для захисту своїх комунікаційних каналів та інформаційних ресурсів від кібератак, а також для забезпечення стійкості до загроз у кіберпросторі.

Інструментами є Центри кібероборони та спільні ініціативи для розвитку кіберзахисту серед держав-членів НАТО та використання технологій для виявлення та блокування шкідливих атак та хакерських загроз.

НАТО створило та використовує спеціалізовані комунікаційні платформи для оперативного обміну інформацією між державами-членами та партнерами. Це дозволяє забезпечити швидкий обмін даними, координацію дій під час криз, а також ефективне управління інформаційними кампаніями.

NATO Communications and Information Agency (NCIA) – агентство, яке розробляє та підтримує інформаційні системи для НАТО, зокрема засоби для спільного обміну даними, забезпечення зв'язку між операційними підрозділами та штабами [45].

Рис. 2.4. Агентство НАТО зі зв'язку та інформації [30]

Агентство є ключовим компонентом організаційної структури НАТО, відповідальним за забезпечення комунікаційних та інформаційних систем і послуг в Альянсі. Його основна місія полягає в підтримці військових і політичних цілей НАТО шляхом забезпечення ефективної і безпечної інфраструктури зв'язку, здатної задовольняти потреби операцій НАТО [30].

NCIA відповідає за розробку, підтримку та експлуатацію систем зв'язку НАТО, забезпечуючи безпечний обмін інформацією між НАТО та її партнерами.

Агентство відіграє важливу роль у захисті комунікаційної інфраструктури НАТО від кіберзагроз. Він працює над посиленням можливостей НАТО в галузі кібербезпеки для захисту критично важливих інформаційних систем [41].

NCIA сприяє впровадженню НАТО сучасних технологій у сфері зв'язку, гарантуючи, що альянс залишається попереду щодо технологічних інновацій, включаючи нові методи та системи зв'язку.

NCIA підтримує стратегічні комунікаційні цілі НАТО, забезпечуючи доступність і стійкість комунікаційної інфраструктури. Це передбачає забезпечення безпечних і своєчасних потоків інформації в організації, що є критично важливим для прийняття обґрунтованих рішень, реагування на

кризи та проведення ефективної публічної дипломатії.

Інформаційні технології відіграють критичну роль у комунікаціях НАТО, дозволяючи альянсу ефективно реагувати на сучасні загрози та виклики, підтримувати оперативну готовність, взаємодіяти з громадськістю та членами, а також протидіяти дезінформації. Від цифрових платформ до штучного інтелекту, ці технології сприяють підвищенню ефективності стратегічних комунікацій та зміцненню міжнародної безпеки [40].

Отже, використання інформаційних технологій є важливим аспектом стратегічних комунікацій НАТО, оскільки дозволяє організації швидко реагувати на нові глобальні виклики, забезпечувати ефективний обмін інформацією серед держав-членів та партнерів і підтримувати свою оперативну готовність. Сучасні технології дають можливість забезпечувати координацію в реальному часі, поширювати важливу інформацію та боротися з інформаційними загрозами, такими як дезінформація.

НАТО активно використовує цифрові платформи та соціальні мережі для комунікації з громадськістю та партнерами. Сторінки альянсу на таких платформах, як Facebook, YouTube, Instagram, є ключовими каналами для поширення офіційних новин, прес-релізів, відео та інших матеріалів, що освітлюють діяльність НАТО. Це дозволяє формувати позитивний імідж Альянсу, підвищувати рівень обізнаності серед громадськості та покращувати довіру до організації.

Також важливою складовою є захист комунікаційних каналів від кіберзагроз. НАТО активно розвиває інструменти кібербезпеки, такі як Центри кібероборони, що допомагають захистити комунікаційну інфраструктуру від атак і забезпечують стійкість в кіберпросторі. Спільна робота держав-членів у цій сфері дозволяє створювати ефективну систему виявлення та блокування шкідливих атак.

РОЗДІЛ 3

ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ НАТО

3.1. Вплив інформаційних загроз та кібербезпеки на стратегічні комунікації НАТО

Вплив інформаційних загроз та кібербезпеки на стратегічні комунікації НАТО є важливим аспектом в умовах сучасних викликів у сфері безпеки. Враховуючи постійно зростаючу роль інформаційних технологій і кіберпростору в геополітичних процесах, НАТО зобов'язано враховувати ці аспекти у своїй стратегії комунікацій, щоб забезпечити безпеку та стабільність як для своїх держав-членів, так і для міжнародного співтовариства в цілому.

Інформаційні загрози, дезінформація, кібератаки та маніпуляції в медіа, можуть мати серйозний вплив на внутрішню стабільність держав, а також на їхню здатність до ефективного реагування на зовнішні загрози. НАТО вже давно визнало, що сучасні загрози не обмежуються лише традиційними військовими засобами. Напади через кіберпростір можуть спричиняти значні економічні та політичні наслідки, а інформаційні маніпуляції можуть підривати довіру до державних інституцій та міжнародних альянсів.

НАТО визначає інформаційні загрози як навмисні, шкідливі, маніпулятивні та скоординовані дії, включаючи маніпулювання інформацією та іноземне втручання, спрямовані на створення плутанини, поглиблення розбіжностей, дестабілізацію суспільства та, зрештою, послаблення Альянсу [37].

Для того, щоб успішно долати виклики, які постають перед НАТО в протидії гібридним загрозам, Альянс має структуру Динамічної інформаційної стійкості (DIR), розроблену для зриву російської стратегії гібридної загрози. Це передбачає подвійне зосередження: спочатку на руйнуванні довгострокових механізмів, за допомогою яких супротивники запроваджують і

підтримують екосистеми дезінформації, а потім на запобіганні тактичному використанню цієї попередньо зробленої роботи в критичні моменти, такі як вибори чи геополітичні кризи. Ця структура має бути побудована навколо чотирьох взаємозв'язаних стовпів, перші два спрямовані на руйнування довгострокових екосистем дезінформації, а другі два зосереджені на запобіганні їх тактичному використанню в критичні моменти [39].

Структура Динамічної інформаційної стійкості (DIR):

1. Створює загальний для НАТО розвідувальний вузол інформаційних загроз (ІТІН) для виявлення і руйнування мереж зловмисних дійових осіб, які створюють довгострокові екосистеми дезінформації. Використовуючи ШІ і аналіз даних у реальному часі, ІТІН виявляє підозрілі алгоритмічні маніпуляції і забезпечує вчасне виявлення їх авторів, навіть якщо агресори використовують проксі, або складні системи інформації для приховування своєї участі.

2. Посилює партнерства через Глобальний антигібридний альянс (ГСНА), до якого увійдуть НАТО, ЄС і міжнародні партнери (Південна Корея, Австралія, Японія, Індія тощо), для обміну оцінками загроз, координації реагування і застосування заходів, таких як санкції, кібероборона і стратегічні комунікації.

3. Розробляє Рамки ескалації гібридних загроз (НТЕФ) для запобігання тактичному застосуванню інформаційних загроз в критичні моменти, визначивши чіткі пороги для втручання НАТО. Такі рамки забезпечать узгоджене реагування на гібридні дії нижче порогового рівня, надаючи НАТО можливість протидіяти дезінформації або іншим гібридним атакам.

4. Розгортає Спеціальну групу наративів стійкості (RNTF) для протидії дезінформації в реальному часі і зміцнення довіри громадськості до НАТО і її членів.

Завдяки своїм чотирьом основним вимірам Динамічна інформаційна стійкість (DIR) виробляє структурований і узгоджений підхід до протидії гібридним загрозам. Визначаючи чіткі точки докладання зусиль в розвідці,

координації, ескалації і стратегічній комунікації, DIR забезпечує НАТО і її партнерам можливість підтримувати спільне сприйняття загроз, визнавати однакові пороги втручання і діяти у передбачуваний і згуртований спосіб. Такий перехід забезпечить, що відповіді будуть не просто реагуванням, а також і на випередження, об'єднуючи розвідку, дипломатію, кібербезпеку і стратегічну комунікацію для систематичного руйнування мереж дезінформації і запобігання їх тактичному використанню в кричні моменти [24].

Захист цифрових ланцюгів поставок є пріоритетом для НАТО та її країн-членів. Альянс наголошує на захисті цих мереж від інтенсивних кібератак, які загрожують критичній національній інфраструктурі, забезпеченні цілісності та безпеки зв'язку та операцій [26].

Маючи справу з «всепроникними нестабільністю і загрозами», як зазначено в Стратегічній концепції НАТО, союзники повинні робити більше для зміцнення стійкості наших суспільств. Ми маємо справу з проблемами, які стосуються нас усіх, про що говориться в британському Інтегрованому огляді, який описує світ як «нестабільний і конкурентний». Як визначено в наших Рамках стійкості, нам потрібен загальносуспільний підхід для того, щоб краще підготуватись до нестабільності – і тут комунікація відіграє провідну роль інформуючи, мобілізуючи і готуючи населення.

Медійний ландшафт, в якому стирається дедалі більше кордонів, створює можливості для супротивників претендувати на інформаційний простір, підривати глобальну співпрацю і послаблювати підтримку ліберальної демократії.

Найбільш потужним засобом пом'якшення криз за допомогою посилення стійкості суспільства залишається довгострокова стратегічна комунікація НАТО. Вона надає людям можливість діяти задля зменшення ризику, що постає перед ними та іншими людьми, готуючи їх перед наступною надзвичайною ситуацією і допомагаючи їм залишатися у безпеці.

Ефективне стратегічне та кризове спілкування залежить від згуртованих

команд професіоналів у сфері комунікацій. НАТО наголошує на важливості уникати ситуацій, коли комунікатори недостатньо підготовлені, не мають достатніх навичок або діють ізольовано, оскільки ці недоліки можуть перешкодити успішній комунікації [22].

Гібридні загрози поєднують різні тактики, включаючи дезінформацію, кібератаки, економічний тиск, розгортання нерегулярних збройних формувань і використання регулярних військових сил. НАТО визнає необхідність комплексного підходу для протидії цим багатогранним викликам, об'єднуючи зусилля в рамках Альянсу для підвищення стійкості та можливостей реагування [44].

НАТО співпрацює з партнерами для підвищення стійкості проти гібридних загроз, зосереджуючись на покращенні кібербезпеки та стратегічних комунікацій. Ця співпраця включає обмін передовим досвідом, проведення спільних навчань і розробку стратегій для ефективної протидії дезінформації та кіберзагрозам.

Таким чином, на стратегічні комунікації НАТО глибоко впливають інформаційні загрози та виклики кібербезпеці. Відданість Альянсу підвищенню інформаційної стійкості, захисту цифрової інфраструктури та сприянню ефективній комунікації підкреслює його відданість підтримці єдності та ефективності у вирішенні сучасних викликів безпеці.

Стратегічні комунікації НАТО включають не лише традиційні методи, такі як публічні заяви, прес-конференції чи дипломатичні канали, але й активне використання цифрових платформ і соціальних мереж для боротьби з дезінформацією, маніпуляціями та для ефективного донесення своїх позицій до громадськості.

НАТО розробляє спеціалізовані заходи для виявлення, блокування та нейтралізації кібератак, які спрямовані на маніпулювання інформацією або на порушення функціонування критичної інфраструктури. Альянс створює структури, які дозволяють швидко реагувати на кібератаки та організовувати спільні дії для запобігання їх подальшій ескалації. Наприклад, через Центр

кібероперацій НАТО.

НАТО активно працює над розробкою стратегій, що дозволяють зменшити вплив дезінформаційних кампаній, спрямованих на ослаблення союзників. Це включає в себе аналіз джерел фальшивих новин, розробку правдивих контрповідомлень і поширення їх через надійні канали.

Кіберпростір є одночасно полем бою для військових і об'єктом атак для цивільних цілей, що ускладнює визначення меж втручання НАТО. Держави-члени НАТО мають різний рівень розвитку інфраструктури кібербезпеки, що може створювати ризики для колективної безпеки [22].

Стратегічні комунікації НАТО мають вирішальне значення для забезпечення єдності серед держав-членів та донесення колективних цілей і досягнень до міжнародної спільноти. В умовах інформаційних загроз і кібернападів важливою складовою є побудова довіри до альянсу через прозорість, ефективне використання медіа та забезпечення достовірної інформації. НАТО також активно працює над підтримкою навчання та обміну досвідом між країнами-членами щодо протидії кібератакам, обробки даних та захисту інформаційної інфраструктури.

Інформаційні загрози, такі як дезінформація, кібератаки та маніпуляції в медіа, мають потужний вплив на стабільність держав та міжнародних альянсів, включаючи НАТО. Зважаючи на швидкий розвиток інформаційних технологій і кіберпростору, НАТО повинно активно адаптувати свої стратегії комунікацій для забезпечення стійкості та безпеки в умовах нових викликів.

Враховуючи, що гібридні загрози поєднують різноманітні тактики, НАТО реалізує стратегічний підхід, об'єднуючи зусилля з партнерами для підвищення стійкості, покращення кібербезпеки та удосконалення комунікаційних стратегій. Інтеграція різних інструментів реагування, таких як дипломатія, розвідка, стратегічна комунікація і кібероборона, дозволяє ефективно протидіяти загрозам.

Механізм DIR, що включає чотири основні стовпи – від виявлення дезінформації до стратегічних комунікацій і захисту інформаційних мереж,

дозволяє НАТО системно протидіяти гібридним загрозам. Особливо важливими є розв'язання проблем дезінформації, націленість на запобігання тактичному використанню інформаційних загроз у критичні моменти, такі як вибори або геополітичні кризи. Одним із ключових елементів забезпечення стійкості є стратегічна комунікація. НАТО прагне не лише реагувати на кризові ситуації, але й попереджати їх, інформуючи громадськість і зміцнюючи довіру до інституцій. Стратегічна комунікація повинна бути продумана і інтегрована на всіх рівнях для того, щоб у момент загрози зберегти єдність серед держав-членів і підтримку від міжнародного співтовариства [23].

Отже, захист цифрових ланцюгів поставок та кіберінфраструктури є критично важливим для забезпечення безпеки НАТО. Тому Альянс активно працює над розробкою стратегії для ефективного виявлення, нейтралізації та запобігання кіберзагрозам, а також для захисту критичної інфраструктури від атак. Співпраця з міжнародними партнерами, такими як ЄС, Південна Корея, Японія та інші, допомагає НАТО посилити свої можливості в реагуванні на загрози та покращити ефективність стратегії кібербезпеки та боротьби з інформаційними маніпуляціями.

Для ефективної протидії загрозам НАТО розвиває технічні інструменти, такі як використання ШІ для аналізу загроз, та вдосконалює організаційні структури для швидкого реагування на кіберзагрози. Важливою складовою є розвиток внутрішніх структур і механізмів, що дозволяють взаємодіяти з союзниками і міжнародними партнерами в умовах реальних загроз. Ефективне стратегічне спілкування вимагає висококваліфікованих фахівців, здатних оперативно і точно донести необхідну інформацію. НАТО підкреслює важливість навчання і підвищення професійних навичок у сфері комунікацій, щоб уникнути недоліків в управлінні інформаційними потоками і забезпечити своєчасну реакцію на виклики.

Вплив інформаційних загроз та кібербезпеки на стратегічні комунікації НАТО є значним і вимагає комплексного підходу, який об'єднує технології,

стратегію і партнерства. НАТО повинно продовжувати вдосконалювати свої стратегії, захищати цифрову інфраструктуру і забезпечувати ефективну комунікацію, щоб підтримувати стабільність та безпеку в умовах сучасних загроз.

3.2. Проблеми та труднощі у координуванні комунікацій серед держав-членів НАТО

Координація комунікацій серед держав-членів НАТО є ключовим елементом для забезпечення ефективності та єдності Альянсу. Однак, існують проблеми, які впливають на цей процес:

1. Кожна держава-член НАТО має свої унікальні політичні, культурні та стратегічні інтереси, що можуть відрізнятися від позицій інших союзників, що може ускладнювати досягнення спільного бачення та узгодження комунікаційних стратегій. Наприклад, різні держави можуть мати різні пріоритети у вирішенні геополітичних криз, що ускладнює вироблення єдиної комунікаційної стратегії, яка б задовольняла інтереси всіх учасників.

2. Ефективна взаємодія між військовими та цивільними структурами є основою для успішних комунікацій. Однак, існують труднощі у координації зусиль між цими двома сферами, що може призводити до неузгодженості в повідомленнях та діях [28]. Військові організації часто мають специфічні вимоги до оперативності, тоді як цивільні органи займаються більш широкими комунікаційними аспектами, що можуть включати культурні та соціальні нюанси. Це інколи призводить до неузгодженості в повідомленнях та сповільнює ефективність координації, що може позначатися на якості стратегічних комунікацій.

3. Держави-члени НАТО мають різний рівень ресурсів, технологічних можливостей та досвіду в сфері стратегічних комунікацій. Це може призводити до нерівномірного внеску в спільні комунікаційні ініціативи та викликати труднощі в узгодженні зусиль [26]. Наприклад, країни з більш

розвиненою цифровою інфраструктурою можуть мати перевагу в оперативному реагуванні на інформаційні загрози або реалізації медіа-кампаній, в той час як менш розвинені країни можуть не мати достатніх можливостей для повноцінної участі. Це створює додаткові труднощі при узгодженні та інтеграції зусиль.

4. Незважаючи на наявність механізмів обміну інформацією, можуть виникати труднощі в швидкому та ефективному обміні даними між державами-членами, що негативно впливає на оперативність та узгодженість комунікацій. Це може бути пов'язано як з технічними проблемами, так і з бюрократичними перепонами або різними рівнями довіри між країнами. Погана координація може призвести до затримок у реагуванні на кризові ситуації або інформаційні загрози [44].

5. У сучасному медійному середовищі існує безліч платформ та каналів комунікації. Координація повідомлень через ці різні канали може бути складною, особливо коли держави-члени мають різні підходи до використання соціальних медіа та інших цифрових платформ. Кожна держава-член НАТО може мати свої власні переваги в використанні тих чи інших каналів, зокрема соціальних мереж, традиційних медіа або спеціалізованих інформаційних платформ. Координація повідомлень через ці різні канали може бути складною, оскільки різні держави мають різні стандарти та підходи до комунікації в цифровому просторі. Це може призвести до неузгодженості в комунікаціях, особливо коли потрібно швидко донести важливі повідомлення до широкої аудиторії.

6. У сучасному світі Альянс стикається з численними викликами, включаючи дезінформацію та інформаційні операції, спрямовані на послаблення єдності НАТО. Ефективна координація відповідей на такі загрози вимагає швидкої реакції та спільних зусиль. Ефективна координація відповідей на ці загрози вимагає оперативної взаємодії між країнами, швидкої реакції на виникаючі загрози та обміну даними. Однак часто немає єдиної стратегії чи засобів для відсічі дезінформації, що може бути пов'язано з

політичними або технічними труднощами в межах Альянсу.

Для подолання цих труднощів НАТО активно працює над удосконаленням внутрішньої координації та розвитку спільних комунікаційних стратегій. Це включає в себе регулярні консультації, спільні навчання та обмін досвідом між державами-членами, щоб забезпечити більш ефективну взаємодію та узгодженість комунікацій у рамках Альянсу. Наприклад, НАТО вже провело низку тренінгів, спрямованих на покращення співпраці в галузі цифрової безпеки та реагування на інформаційні загрози. Крім того, посилення обміну інформацією між національними центрами комунікацій і військовими структурами дозволить швидше адаптуватися до нових викликів. Таким чином, розв'язання цих проблем є критично важливим для забезпечення єдності та ефективності стратегічних комунікацій НАТО в умовах сучасних глобальних загроз [25].

Отже, координація комунікацій у рамках НАТО є надзвичайно важливим елементом для забезпечення ефективної діяльності та єдності Альянсу. Однак існують кілька значних проблем, що можуть впливати на цю координацію: політичні, культурні та стратегічні відмінності між державами-членами НАТО значно ускладнюють узгодження спільних комунікаційних стратегій. Різні інтереси, підходи до вирішення глобальних криз та геополітичні пріоритети кожної країни можуть призводити до розбіжностей у визначенні єдиної комунікаційної стратегії, що знижує ефективність спільних комунікаційних ініціатив.

Неузгодженість між військовими та цивільними структурами також є однією з основних проблем, оскільки ці дві сфери мають різні оперативні вимоги та підходи. Це може призводити до запізнень у відповідях на ситуації, що швидко змінюються, або до плутанини в повідомленнях, що, в свою чергу, послаблює ефективність спільних комунікацій. Різний рівень ресурсів та можливостей у держав-членів НАТО спричиняє нерівномірний внесок у спільні комунікаційні ініціативи. Це також означає, що країни з більш розвиненою цифровою інфраструктурою можуть бути більш успішними в

реагуванні на інформаційні загрози, що створює додаткові труднощі для менш розвинутих країн в інтеграції своїх зусиль.

3.3. Перспективи розвитку стратегічних комунікацій НАТО

Перспективи розвитку стратегічних комунікацій НАТО є ключовим елементом для забезпечення єдності та ефективності Альянсу в умовах швидко змінюваного глобального інформаційного середовища.

Основні напрямки розвитку стратегічних комунікацій НАТО можна представити наступним чином:

1. НАТО намагається створити узгодженість у комунікаціях серед своїх учасників, враховуючи їхні політичні, культурні та стратегічні особливості. Це важливо для досягнення спільного розуміння, коли йдеться про критичні питання безпеки чи реагування на глобальні виклики. Щоб це забезпечити, Альянс активно працює над створенням спільних наративів і розповсюджує інформацію через різні канали. Важливу роль відіграють такі платформи, як соціальні мережі, зв'язки зі ЗМІ, офіційні сайти НАТО, де публікуються спільні факти, позиції та заяви. Крім того, НАТО фокусується на своєчасному випередженні спроб спотворення фактів та на забезпеченні прозорості комунікацій у важливих питаннях, що дозволяє мінімізувати ризики маніпуляцій і неправдивої інформації [33].

2. Оскільки сучасні війни не обмежуються лише військовими діями, але й включають активні інформаційні атаки, НАТО особливо зосереджується на боротьбі з дезінформацією, яка здатна дестабілізувати внутрішню та міжнародну політику. Альянс активно працює над створенням механізмів для швидкої реакції на інформаційні загрози та на випередження ворожих наративів, спрямованих на послаблення єдності НАТО. Це включає створення спеціальних груп для моніторингу медіапростору, аналізу інформаційних кампаній, а також посилення стійкості громадських інститутів та суспільств до маніпуляцій. НАТО також посилює свої можливості в управлінні

кризовими комунікаціями, щоб миттєво реагувати на несприятливі інформаційні ситуації [34].

3. Одним із важливих напрямків є активна робота НАТО з партнерами, які поділяють цінності Альянсу. Особливо важливу роль відіграє співпраця з країнами, що не є членами Альянсу, але мають спільні стратегічні інтереси та цінності. Як приклад, НАТО активно взаємодіє з Україною через різноманітні ініціативи, зокрема створення Ради Україна-НАТО, що сприяє покращенню розуміння завдань і принципів Альянсу, а також підтримує інтеграцію нових партнерів. Взаємодія з цими країнами дозволяє не тільки підвищити обізнаність, але й розширити аудиторію підтримки через місцеві медіа та громадські організації.

4. У світі, де інформація швидко розповсюджується через цифрові платформи, НАТО активно інтегрує новітні технології в свою комунікаційну стратегію. Це включає використання соціальних мереж для прямого донесення меседжів до громадськості, аналітику великих даних для відстеження інформаційних потоків та виявлення загроз, а також застосування інноваційних цифрових інструментів для оптимізації комунікаційних кампаній. Зокрема, альянс розвиває нові методи реагування на кіберзагрози та використання технологій для боротьби з кібердезінформацією, що є одним із найбільших викликів сучасного світу.

5. НАТО активно організовує тренінги та навчання для своїх учасників з метою покращення стратегічних комунікацій. Це включає регулярні семінари, тренінги з реагування на інформаційні загрози, спільні військово-цивільні навчання, а також обмін кращими практиками між державами-членами. Такі заходи дозволяють підвищити рівень взаєморозуміння та покращити координацію дій серед країн Альянсу в умовах інформаційних криз. Важливу роль у цьому відіграють центри стратегічних комунікацій, що активно працюють над розвитком спільних стратегій і створенням ефективних каналів для швидкого реагування на глобальні загрози [34].

Таким чином, майбутнє стратегічних комунікацій НАТО передбачає

розвиток інтегрованої системи, яка включає не тільки традиційні комунікаційні канали, але й новітні цифрові технології, інноваційні підходи до боротьби з інформаційними загрозами та посилену співпрацю з міжнародними партнерами. Це дозволить Альянсу зберігати свою єдність та ефективність навіть у складних та мінливих умовах сучасного інформаційного середовища.

У підсумку, майбутнє стратегічних комунікацій НАТО зосереджено на створенні інтегрованої та гнучкої системи комунікацій, яка включає новітні технології, інноваційні підходи до боротьби з інформаційними загрозами та зміцнення міжнародної співпраці. Така система дозволить Альянсу зберігати свою єдність та ефективність у мінливих умовах глобального інформаційного середовища, сприяючи стабільності та безпеці на міжнародній арені.

ВИСНОВКИ

Стратегічні комунікації є складним і багатогранним процесом, який потребує детального планування, координації та постійної адаптації до змінюваних умов. Вони відіграють ключову роль у досягненні ефективних результатів для державних органів, міжнародних організацій, зокрема НАТО, та інших акторів міжнародних відносин.

Стратегічні комунікації є критично важливим інструментом для держав та міжнародних організацій у сучасному глобалізованому світі. Вони допомагають ефективно керувати інформаційними потоками, формувати міжнародний імідж, впливати на громадську думку та підтримувати політичні, економічні та соціальні ініціативи.

Методи дослідження стратегічних комунікацій відіграють важливу роль у вивченні та оцінці ефективності комунікаційних процесів, що дозволяє визначати ключові моменти впливу на різні аудиторії. Кожен із методів дослідження має свою специфіку і застосовний залежно від мети дослідження, типу об'єкта та комунікаційної ситуації. Аналіз соціальних мереж та цифрових платформ надає можливість дослідити, як комунікації поширюються через соціальні медіа та цифрові канали. Цей метод дозволяє відслідковувати реакції користувачів на різні повідомлення або кампанії в реальному часі. Соціальні мережі стають важливими інструментами формування громадської думки, і їх аналіз дозволяє виявити популярні теми, тренди та змінювати комунікаційні стратегії відповідно до реакцій аудиторії. Оскільки ці платформи є потужними каналами для поширення наративів, аналіз їхнього контенту допомагає дослідникам оцінити ефективність комунікаційних кампаній і прогнозувати їх подальший вплив на громадську думку. Метод формальної логіки є корисним для аналізу аргументації в стратегічних комунікаціях, оскільки він дозволяє оцінити логічну послідовність та аргументативну структуру повідомлень. Цей метод важливий для виявлення логічних помилок та маніпуляцій, таких як відволікання уваги чи підміна понять, що можуть негативно вплинути на

ефективність комунікації. Використовуючи формальну логіку, можна перевірити коректність умовиводів, а також зрозуміти, чи відповідають стратегічні комунікації етичним і логічним стандартам, підвищуючи їхню здатність впливати на громадську думку.

Стратегічні комунікації НАТО – це цілісна система дій, спрямована на підтримку політики та операцій Альянсу через ефективне управління інформацією та вплив на цільові аудиторії. Основними механізмами та інструментами стратегічних комунікацій є публічна дипломатія, яка формує позитивне сприйняття НАТО в суспільстві; військові комунікації, що забезпечують координацію дій між державами-членами; а також інформаційні та психологічні операції, покликані впливати на сприйняття і поведінку як внутрішньої, так і зовнішньої аудиторії. Важливу роль відіграють також кібероперації, спрямовані на захист інформаційного простору від загроз, та систематичний моніторинг інформаційного середовища для виявлення ворожої дезінформації.

Публічна дипломатія НАТО є важливою складовою стратегії для формування позитивного іміджу альянсу, що дозволяє забезпечити більш ефективну комунікацію з громадськістю як всередині, так і за межами країн-членів. НАТО активно використовує прес-релізи, інтерв'ю, статті та телевізійні програми для досягнення цієї мети. Щорічні саміти НАТО є важливими платформами для обговорення стратегічних рішень щодо безпеки та співпраці між державами-членами і партнерами. Це важливі події для обміну інформацією, обговорення колективної оборони, боротьби з тероризмом і гібридними загрозами, а також для забезпечення глобальної стабільності через спільні стратегії стратегічних комунікацій.

Зі збільшенням загроз у сфері інформаційних операцій, пропаганди та дезінформації, НАТО все більше фокусується на розвитку своїх комунікаційних стратегій для протидії цим загрозам. Інтеграція комунікаційних зусиль і синхронізація дій між усіма учасниками забезпечує ефективну стратегію реагування на поточні та майбутні виклики.

Взаємодія між державами-членами НАТО та партнерами є складовою частиною стратегії альянсу для забезпечення безпеки і стабільності у світі. Стратегічні комунікації відіграють ключову роль у цьому процесі, сприяючи розвитку партнерства, підвищенню ефективності міжнародних зусиль та протистоянню інформаційним загрозам.

Використання інформаційних технологій є важливим аспектом стратегічних комунікацій НАТО, оскільки дозволяє організації швидко реагувати на нові глобальні виклики, забезпечувати ефективний обмін інформацією серед держав-членів та партнерів і підтримувати свою оперативну готовність. Сучасні технології дають можливість забезпечувати координацію в реальному часі, поширювати важливу інформацію та боротися з інформаційними загрозами, такими як дезінформація.

НАТО активно використовує цифрові платформи та соціальні мережі для комунікації з громадськістю та партнерами. Сторінки альянсу на таких платформах, як Facebook, YouTube, Instagram, є ключовими каналами для поширення офіційних новин, прес-релізів, відео та інших матеріалів, що освітлюють діяльність НАТО. Це дозволяє формувати позитивний імідж Альянсу, підвищувати рівень обізнаності серед громадськості та покращувати довіру до організації. Інформаційні загрози, такі як дезінформація, кібератаки та маніпуляції в медіа, мають потужний вплив на стабільність держав та міжнародних альянсів, включаючи НАТО. Зважаючи на швидкий розвиток інформаційних технологій і кіберпростору, НАТО повинно активно адаптувати свої стратегії комунікацій для забезпечення стійкості та безпеки в умовах нових викликів.

Враховуючи, що гібридні загрози поєднують різноманітні тактики, НАТО реалізує стратегічний підхід, об'єднуючи зусилля з партнерами для підвищення стійкості, покращення кібербезпеки та удосконалення комунікаційних стратегій. Інтеграція різних інструментів реагування, таких як дипломатія, розвідка, стратегічна комунікація і кібероборона, дозволяє ефективно протидіяти загрозам.

Механізм DIR, що включає чотири основні стовпи – від виявлення дезінформації до стратегічних комунікацій і захисту інформаційних мереж, дозволяє НАТО системно протидіяти гібридним загрозам. Особливо важливими є розв’язання проблем дезінформації, націленість на запобігання тактичному використанню інформаційних загроз у критичні моменти, такі як вибори або геополітичні кризи. Одним із ключових елементів забезпечення стійкості є стратегічна комунікація. НАТО прагне не лише реагувати на кризові ситуації, але й попереджати їх, інформуючи громадськість і зміцнюючи довіру до інституцій. Стратегічна комунікація повинна бути продумана і інтегрована на всіх рівнях для того, щоб у момент загрози зберегти єдність серед держав-членів і підтримку від міжнародного співтовариства.

Координація комунікацій у рамках НАТО є надзвичайно важливим елементом для забезпечення ефективної діяльності та єдності Альянсу. Однак існують кілька значних проблем, що можуть впливати на цю координацію: політичні, культурні та стратегічні відмінності між державами-членами НАТО значно ускладнюють узгодження спільних комунікаційних стратегій. Різні інтереси, підходи до вирішення глобальних криз та геополітичні пріоритети кожної країни можуть призводити до розбіжностей у визначенні єдиної комунікаційної стратегії, що знижує ефективність спільних комунікаційних ініціатив. Майбутнє стратегічних комунікацій НАТО є критично важливим для забезпечення єдності та ефективності Альянсу в умовах швидко змінюваного глобального інформаційного середовища. Оскільки стратегічні комунікації відіграють ключову роль у формуванні та підтримці міжнародних відносин, ефективність комунікацій між державами-членами Альянсу має прямий вплив на успіх НАТО в досягненні своїх цілей і реагуванні на сучасні загрози.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баровська А. В. Стратегічні комунікації: досвід НАТО. *Стратегічні пріоритети*. 2015. № 1. С. 147–152.
2. Бебик В.М., Копійка С.І., Макаренко Є.А. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах : монографія. Київ : Вадекс, 2019. 442 с.
3. Гребенюк М.В. Основи стратегічних комунікацій за стандартами НАТО : навч. посіб. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2017. 180 с.
4. Дубов Д. В. Стратегічні комунікації: проблеми концептуалізації та практичної реалізації. *Стратегічні пріоритети*. Серія : Політика. 2016. № 4. С. 9–23.
5. Кравцов Ю. С. Конспект лекцій з курсу «Логіка» освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для всіх спеціальностей. Укл. Кам'янське, ДДТУ, 2017. 176 с.
6. Макаренко Л. П. Стратегічні комунікації як засіб запобігання і протидії інформаційним війнам. *Регіональні студії*. 2022. № 30. С. 75–81.
7. НАТО: офіційний вебсайт. URL: <https://www.nato.int/cps/en/natohq/index.htm> (дата звернення: 21.02.2025).
8. Новакова О., Черненко О. Розвиток стратегічних комунікацій як засіб боротьби з дезінформацією в українському суспільстві. *Вісник Львівського університету*. Серія філос.-політолог. студії. 2023. Випуск 49, С. 308–314.
9. Орлова Н.С., Майло В.В. Розвиток стратегічних комунікацій в органах публічної влади. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Державне управління. 2020. Том 31 (70). № 1. URL : <https://doi.org/10.32838/2663-6468/2020.1/11>
10. Офіційна сторінка НАТО на Facebook. URL: https://www.facebook.com/NATO/?locale=uk_UA (дата звернення: 21.02.2025).
11. Офіційний YouTube-канал НАТО. URL: <https://www.youtube.com/@NATO> (дата звернення: 21.02.2025).

12. Полісученко А. Ю., Панюшенко І. С. Рекомендації до державних органів стосовно підвищення ефективності діяльності в соціальних мережах. *Молодий вчений*. 2020. № 1 (77). С. 139–142.
13. Сивак Т. В. Реалізація стратегічних комунікацій у публічному управлінні на засадах проектного підходу. *Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць*. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. Вип. 3 (79). С. 53–57.
14. Сивак Т. В. Розвиток спроможностей у сфері стратегічних комунікацій: практичні рекомендації. *Держава та регіони*. 2019. № 2/2019. С. 19–26.
15. Сивак Т. В. Система стратегічних комунікацій у публічному управлінні. *Публічне управління та адміністрування в Україні*. 2018. Вип. 6. С. 28–33.
16. Сивак Т. В. Теоретичний аналіз сутності поняття «стратегічні комунікації» в публічному управлінні. *Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць*. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. № 3 (75). С. 36–43.
17. Терещеня О. Стратегічні комунікації у науково-теоретичному дискурсі. *Communications and Communicative Technologies*, (20), 2020. С. 116–121.
18. Хорішко Л. С. Стратегічні комунікації суб'єктів політики в умовах сучасної політичної дійсності : колективна монографія. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 178 с.
19. Хорішко Л.С. Досвід реалізації стратегічних комунікацій у діяльності НАТО та ЄС: інституційний аспект. *Регіональні студії*. Ужгород, Видавничий дім «Гельветика». Вип. 26. 2021. С. 54–58.
20. Шуляк А. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах: монографія. Київ: Вадекс, 2019. URL :<https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/99> (дата звернення: 21.02.2025).
21. A comprehensive and coherent approach to strategic communication. URL: <https://www.nato.int/docu/review/uk/articles/2023/03/16/kompleksnij->

uzgodyoenij-pdhd-do-strategchno-komunkats/index.html?utm_source (дата звернення: 21.02.2025).

22. Aiken A. How information can help build resilience in an unstable world. 2023. URL: <https://www.nato.int/docu/review/uk/articles/2023/05/24/yak-nformatsya-moyoe-dopomogti-rozvivati-stjkst-u-nestabl-nomu-svt/index.html> (дата звернення: 01.04.2025).

23. Asif Farhat Strategic Communications in Diplomacy. 2023. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/strategic-communications-diplomacy-farhat-asif/> (дата звернення: 21.02.2025).

24. Corneliu Bjola Invasion by algorithm: how information warfare threatens NATO's eastern flank. 2025. URL: <https://www.nato.int/docu/review/uk/articles/2025/02/07/index.html> (дата звернення: 01.04.2025).

25. Countries that have experienced and are experiencing crises of state power: will they continue to be the focus of our attention over the next 20 years, just as they have been for the past 20 years? URL: https://www.nato.int/cps/natohq/opinions_84767.htm?selectedLocale=uk (дата звернення: 01.04.2025).

26. Dupuy C. Arnold, Dr Dan Nussbaum, Vytautas Butrimas, Alkman Granitsas Energy security in the age of hybrid wars. 2021. URL: <https://www.nato.int/docu/review/uk/articles/2021/01/13/energetichna-bezpeka-v-dobu-gbridnih-von/index.html> (дата звернення: 01.04.2025).

27. How Information Can Help Build Resilience in an Unstable World. URL: https://www.nato.int/docu/review/uk/articles/2023/05/24/yak-nformatsya-moyoe-dopomogti-rozvivati-stjkst-u-nestabl-nomu-svt/index.html?utm_source (дата звернення: 21.02.2025).

28. Information on the Third NATO Resilience Symposium (based on materials from a symposium in Bratislava, Slovakia, November 11-13, 2024). 2024. URL: <https://niss.gov.ua/en/news/expert-comments/information-third-nato-resilience-symposium-based-materials-symposium> (дата звернення: 01.04.2025).

29. Kyiv Stratcom Forum. URL: https://spravdi.gov.ua/kyiv-stratcom-forum/?utm_source (дата звернення: 21.02.2025).
30. NATO Communications and Information Agency. URL: <https://www.ncia.nato.int/> (дата звернення: 21.02.2025).
31. NATO Defence Ministers conclude meeting, focus on defence spending and support for Ukraine. 2025. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_232975.htm (дата звернення: 21.02.2025).
32. NATO School Oberammergau. URL: <https://www.natoschool.nato.int/Organization/Corporate-Identity> (дата звернення: 21.02.2025).
33. NATO's approach to counter information threats. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_219728.htm?selectedLocale=en (дата звернення: 01.04.2025).
34. NATO's approach to countering information threats. URL: https://www.nato.int/cps/uk/natohq/topics_219728.htm (дата звернення: 21.02.2025).
35. Shelest H. After Madrid: NATO, aspirants and enhanced opportunity partners. 2022. URL: <https://prismua.org/en/nato-after-madrid/> (дата звернення: 21.02.2025).
36. Toledano M. Dialogue, Strategic Communication and Ethical Public Relations: Lessons from Martin Buber's Political Activism. *Public Relations Review*, 44(1), 2018. PP. 131–141.
37. Turbil Y. The voices of a nation: How stories have shaped Ukraine's fight for freedom. 2025. URL: <https://www.nato.int/docu/review/articles/2025/02/21/the-voices-of-a-nation-how-stories-have-shaped-ukraines-fight-for-freedom/index.html> (дата звернення: 01.04.2025).
38. Tovmash D. Technologies for strategic communications modeling. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/43373> (дата звернення: 01.04.2025).

39. Tomasz K. The role of military leadership in strategic communication (stratcom). URL: <https://scispace.com/pdf/the-role-of-military-leadership-in-strategic-communication-3a492yb43x.pdf> (дата звернення: 01.04.2025).

40. Understanding Strategic Communications: NATO Strategic Communications Centre of Excellence Terminology Working Group Publication No. 3. URL: <https://stratcomcoe.org/publications/understanding-strategic-communications-nato-strategic-communications-centre-of-excellence-terminology-working-group-publication-no-3/285> (дата звернення: 01.04.2025).

41. What is strategic communication? a comprehensive guide. URL: <https://www.getguru.com/reference/what-is-strategic-communication-definition> (дата звернення: 01.04.2025).

42. Writing for strategic communication industries. URL: <https://ecampusontario.pressbooks.pub/stratcommwriting/chapter/what-is-strategic/> (дата звернення: 21.02.2025).

43. What is strategic communications? definition, strategy. URL: <https://www.simpplr.com/glossary/strategic-communications/> (дата звернення: 01.04.2025).

44. What is strategic communication and why is it important? URL: <https://carta.fiu.edu/gsc-creative/2020/11/17/what-is-strategic-communication-and-why-is-it-important/> (дата звернення: 01.04.2025).

45. What is Strategic Communications? *SCERU*. URL: <https://www.pp.u-tokyo.ac.jp/sceru/what-is/> (дата звернення: 21.02.2025).